

Sygn. akt IV Ca 1526/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariusz Jabłoński

Protokolant: Justyna Rekruciak

po rozpoznaniu w dniu 30 kwietnia 2014 r. w Warszawie na rozprawie sprawy

z powództwa (...) Sp. z o.o. w W.

przeciwko K. G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku z dnia 18 lipca 2013 r. sygn. akt I C 204/13

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I. zasądza od K. G. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 556,14 zł (pięćset pięćdziesiąt sześć złotych i czternaście groszy) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 27 lipca 2012 roku do dnia zapłaty, w punkcie II. oddala powództwo w pozostałej części, w punkcie III zasądza od K. G. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 227 zł (dwieście dwadzieścia siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie,

III. zasądza od K. G. na rzecz (...) Sp. z o.o. w W. kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej.

Sygn. IV Ca 1526/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym orzeczeniem Sąd Rejonowy w Otwocku dnia 18 lipca 2013 r. oddalił powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko K. G. o zapłatę.

Sąd Rejonowy ustalił, iż w dniu 20 października 2007 r. pozwany zawarł z Wyższą Szkołą (...) w W. umowę, której przedmiotem było określenie warunków odpłatności za studia. Według harmonogramu opłat ustalonych zarządzeniem Rektora, K. G. był obowiązany do zapłaty należności w miesięcznych ratach po 400 złotych. Nie dokonał wpłaty jednej raty, w wysokości 400 zł, z terminem płatności do 15 października 2008 r. Dnia 27 marca 2009 r. pozwany został skreślony z listy studentów (...) w W. wobec niezaliczenia semestru. Dnia 20 lutego 2012 r. Wyższa Szkoła (...) w W. zawarła umowę przelewu wierzytelności dochodzonej od K. G. z (...) sp. z o.o. z siedzibą w W.. Pismem datowanym na dzień 1 marca 2012 r. nabywca wierzytelności wezwał pozwanego do spłaty zadłużenia w kwocie 574,08 zł w terminie 21 dni od daty wezwania. Wobec niewykonania wezwania, (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. wystąpiła na drogę sądową.

Wyrokiem z dnia 18 lipca 2013 r. Sąd Rejonowy oddalił powództwo. W dniu 20 września 2013 r. apelację wniosła powodowa spółka, zaskarżając wyrok w całości, zarzucając obrazę art. 750 k.c., art. 751 pkt.2 k.c. poprzez ich błędną

wykładnię oraz wnosząc zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 595,35 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenie zwrotu kosztów postępowania przed Sądem I Instancji oraz kosztów postępowania odwoławczego, w wysokości czterokrotności stawki minimalnej w obu instancjach. Skarżący wniósł również o wyznaczenie rozprawy w trybie art. 505¹⁰ § 2 k.p.c. i przeprowadzenie jej również pod nieobecność powódki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powódki jest uzasadniona.

Sprawa niniejsza z uwagi na przedmiot sporu oraz jego wartość rozpoznawana była w postępowaniu uproszczonym. W postępowaniu takim, zgodnie z art. 505⁹ § 1¹ pkt 1 i 2 k.p.c. apelację można oprzeć na zarzutach enumeratywnie wymienionych - na naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, bądź na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy. W pierwszej kolejności należy podkreślić, że Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, opisane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i przyjmuje je za własne. Sąd Rejonowy wadliwie jednak ustalił termin przedawnienia roszczeń dochodzonych pozewem w niniejszej sprawie, co w sposób decydujący wpłynęło na treść rozstrzygnięcia.

Bezsporne jest, iż pozwany w dniu 20 października 2007 r. zawarł umowę z Wyższą Szkołą (...) w W., na mocy której zobowiązał się między innymi do uiszczania opłat określonych w umowie, w tym opłaty za studia. Pozwany nie kwestionował legitymacji powódki do wytoczenia powództwa; kwestionował istnienie wiarygodności, jednakże nie wykazał, iż spłacił zobowiązanie. Sąd Rejonowy oddalił powództwo, podnosząc, iż upłynął dwuletni termin przedawnienia roszczenia wynikający z art. 751 k.c., a roszczenie wynikające z umowy zawartej 20 października 2007 r. jest roszczeniem z tytułu umowy o świadczenie usług.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy było ustalenie, czy stanowiąca źródło roszczenia powódki umowa – zawarta w dniu 20 października 2007 r. jest umową o świadczenie usług, do której odpowiednie zastosowanie znajdują przepisy o umowie zlecenia, czy też stanowi rodzaj odrębnie uregulowanego kontraktu. Kwestia ta ma decydujące znaczenie w kontekście terminu przedawnienia wynikających z niej roszczeń.

W tym zakresie wskazać należy, iż trafne są zarzuty skarżącej, iż Sąd Rejonowy w niniejszej sprawie oddalając powództwo, niesłusznie zastosował przepisy art. 750 k.c. i art. 751 pkt 2 k.c. Wbrew stanowisku Sądu pierwszej instancji, dwuletni termin przedawnienia wskazany w art. 751 k.c. nie znajdował w sprawie zastosowania, ponieważ umowa zawarta przez pozwanego przewidująca odpłatność za studia nie jest umową, do której z mocy art. 750 k.c. należy stosować przepisy o zleceniu. Należy zważyć, iż umowa w niniejszej sprawie została zawarta po wejściu w życie ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, która to stanowi w art. 160 ust. 3 - warunki odpłatności za studia lub usługi edukacyjne określa umowa zawarta między uczelnią a studentem w formie pisemnej. Umowa taka powinna koncentrować się na szczegółach regulujących przedmiot opłat, ich wysokość, zasady wnoszenia, terminy, skutki opóźnień, bądź zaprzestania płatności. Zgodnie z przeważającym w orzecznictwie poglądem, który Sąd Okręgowy w niniejszym składzie podziela, należy uznać, iż w istocie jest to nowy rodzaj umowy, który wykształcił się w ostatnich latach w związku z rozwojem niepublicznego szkolnictwa wyższego. Ten rodzaj kontraktu został uregulowany przez ustawodawcę w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, a regulacja obejmuje formę, strony umowy, przedmiot świadczenia w postaci pieniądza, a więc brak podstaw do wywodzenia, iż umowa ta jest nieuregulowana odrębnymi przepisami. W związku z powyższym w niniejszej sprawie zastosowanie art. 750 k.c. nie znajduje uzasadnienia. W konsekwencji Sąd Rejonowy błędnie zastosował art. 751 k.c. przewidujący dwuletni termin przedawnienia roszczeń. Ustawodawca nie uregulował kwestii przedawnienia roszczeń wynikających z umowy

o warunkach odpłatności za studia wskazanej w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym, ani też w innym akcie prawnym, wobec czego należy stosować ogólne reguły, wyrażone w art. 118 k.c. Zgodnie z jego treścią jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, termin przedawnienia wynosi lat dziesięć, a dla roszczeń o świadczenia okresowe oraz roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej - trzy lata.

Sąd Okręgowy zważył, iż w niniejszej sprawie należy wykluczyć trzyletni termin przedawnienia roszczeń przewidziany dla roszczeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Z treści art. 106 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym wynika, iż nie stanowi działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej prowadzenie przez uczelnię działalności dydaktycznej, naukowej, badawczej, doświadczalnej, artystycznej, sportowej, rehabilitacyjnej lub diagnostycznej. Tym samym w ocenie Sądu Okręgowego roszczenia powoda nie sposób ocenić jako roszczenia związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy ustalił, że do roszczenia głównego w niniejszej sprawie nie ma również zastosowania trzyletni termin przedawnienia przewidziany dla świadczeń okresowych. Opłaty w postaci czesnego, do których uiszczania zobowiązał się pozwany, nie mają samoistnego, periodycznego charakteru. Student, wpłacając czesne, dokonuje sukcesywnie zapłaty świadczenia jednorazowego, przewidzianego za rok akademicki. Dokonywanie opłaty czesnego przy zastosowaniu ratalnego uiszczania nie stanowi świadczenia okresowego, obowiązek zapłaty nie ma charakteru powtarzalnego, lecz aktualizuje się odrębnie dla każdego roku studiów. Był także z góry ustalony za cały okres studiów (k.37). Wobec powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy zważył, iż roszczenie uczelni o świadczenia z tytułu umowy o warunkach odpłatności za studia przedawniają się z upływem dziesięcioletniego okresu przedawnienia, wobec czego w stosunku do roszczenia wymagalnego w 2008 r. nie upłynął.

W ocenie Sądu Okręgowego podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia jest zasadny jedynie w odniesieniu do odsetek naliczanych przez powoda od kwoty głównej. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego roszczenie o odsetki jako roszczenie o świadczenie okresowe ulega, w myśl art. 118 kodeksu cywilnego, trzyletniemu przedawnieniu, a roszczenie o odsetki za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego staje się wymagalne osobno w każdym dniu opóźnienia i w związku z tym przedawnia się osobno za każdy dzień opóźnienia. Sąd Okręgowy zważył, iż pozew został wniesiony w dniu 27 lipca 2012 r., a zatem roszczenia z tytułu odsetek należnych przed dniem 27 lipca 2009 r. uległy przedawnieniu.

Mając na uwadze fakt, iż sporna pozostawała kwalifikacja prawna opisanej wyżej umowy i wynikająca z niej długość okresu przedawnienia roszczeń, Sąd Okręgowy uznał żądanie powódki za zasadne w części i na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że w punkcie I. zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 556,14 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 27 lipca 2012 roku do dnia zapłaty; w punkcie II. oddalił powództwo w pozostałej części, w punkcie III. zasądził od K. G. na rzecz (...) Sp. z o.o. kwotę 227,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu przed Sądem I instancji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. (zdanie drugie) mając na względzie, że apelacja powoda została w przeważającej części uwzględniona. W rezultacie Sąd Okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 120 zł, na którą składa się opłata od apelacji w wysokości 30,00 zł oraz opłata z tytułu zastępstwa prawnego ustalona na podstawie art. w § 6 pkt 2 w zw. z §12 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r. Nr 163 poz. 1349 ze zm.).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.